

Doping Zaak Pechstein stinkt

'Er dreigt een grote crisis'

Vandaag in Lausanne: de zaak Pechstein. Maar het draait om veel meer dan Pechstein alleen. Het gaat om haar paspoort, en dat van haar collega's.

Thijs Zonneveld

AMSTERDAM

***

Nog voordat het eerste dweilorkest deze winter de huiskamers binnentoeert, strijdt de Duitse schaatsster Claudia Pechstein voor haar laatste kans op een olympische medaille in Vancouver. Niet op de ijsbaan, maar in een rechtszaal in Lausanne, waar het Hof van Arbitrage voor de Sport (CAS) zetelt. Pechstein wordt door de internationale schaatsunie ISU beschuldigd van bloed doping, zelfontkent ze in alle toonaarden.

De zaak Pechstein is een Duits mediaspektakel. Maar wie door de was van geruchten heen kijkt, ziet waar het echt om draait in Lausanne: het bloedpaspoort. Nooit eerder werd een sporter tuchtrechtelijk vervolgd op basis van schommelende bloedwaarden alléén. Pechstein is de eerste: in haar bloed of urine is nog nooit doping aangetroffen, slechts de mogelijke consequenties van dopinggebruik.

Afschuw

Chemometricus Klaas Faber, in het verleden onder meer werkzaam als statistisch adviseur van het Nederlands Forensisch Instituut, volgt de ontwikkelingen rond het bloedpaspoort al jarenlang op de voet. 'Met afschuw. De statistische methode die ze gebruiken klopt van het begin af aan al niet. Ze baseren zich op de verkeerde kans. De huidige onderzoeksopzet gaat uit van een kans van 1 op 1000 dat een sporter als fout positief wordt beoordeeld. Klopt niets van.'

'Een abnormaal testresultaat leidt nu automatisch tot de conclusie dat een sporter positief is. Maar er is geen onderscheid te maken tussen correct positief en fout positief. Daarvoor moet je meer gegevens van de groep respondenten verzamelen. Vóór de invoering van de test. Een voorbeeld: als je op hiv test in een nonnenklooster, dan kun je niet uitsluiten van dezelfde basisgegevens als eenzelfde

test in een achterbuurt. Je moet van tevoren weten hoeveel procent besmet is, anders kun je het verschil niet aangeven tussen een test die toevallig verkeerd positief uitvalt en een die echt positief is.'

'Statistisch gezien rammet het systeem aan alle kanten. De redenering is nu: doping levert abnormale bloedwaarden op, dus als we iets abnormaals vinden is het doping. Terwijl topsporters per definitie lichamelijk en genetisch abnormaal zijn. Niemand weet hoeveel procent van de sporters bloed doping gebruikt, en zonder dat gegeven kun je nooit een statistisch houdbaar systeem maken. Om zich in te dekken, hebben ze een

Het bloedpaspoort

De theorie: een atleet is verdacht als zijn bloedbeeld over een lange periode te veel abnormale schommelingen vertoont. Er mag misschien geen doping gevonden worden, de gevolgen van mogelijk dopinggebruik zijn wel zichtbaar. Handig als aanleiding voor extra dopingtesten. Maar over de vraag of het paspoort op zichzelf ook genoeg basis biedt om een vervolging te starten, zijn de meningen ernstig verdeeld. De sportbonden juichen ('eindelijk kunnen we iets doen als we het wel zien, maar niet kunnen aantonen'), juristen kijken verbaasd toe ('het is alsof ze iemand voor een moord veroordelen terwijl er niet eens een lijk is').

zogenoemd panel van deskundigen ingesteld. Die gaan bij elkaar zitten, kijken naar de data en zeggen: nou, wat maken we ervan jongens? Dat is geen wetenschap.'

'In de zaak Pechstein heeft de ISU zich zelfs niet eens aan haar eigen systeem gehouden. Ze hadden haar al sinds 2004 op de korrel, ze hebben het bloedpaspoort zo ontwikkeld dat ze haar kunnen vervolgen. Als een medicijn om de ziekte Pechstein te lijf te gaan. De enige afwijkende waarde die ze bij haar hebben kunnen vinden, is die van de reticulocy-

De dopingzaak van Claudia Pechstein kan verregaande gevolgen hebben. KOEN VAN WEELE

ten - jonge rode bloedlichaampjes. Van alle andere waarden wordt verondersteld dat Pechstein ze weggemoffeld heeft zodat ze binnen de grenzen vallen. De reticulocyten-grenswaarde die ze nu aanhouden is een aanname, afkomstig uit een artikel van een man die zelf stelt dat het niet kan dienen als basis voor vervolging.'

'Bij de ISU claimen ze dat ze forensisch te werk gaan. Dat is een grof schandaal. Er wordt bewijs in elkaar geflanst door mensen die nauwelijks statistische achtergrond hebben. Dit is de Schiedammer Parkmoord in het

***

'Deze zaak is de Schiedammer Parkmoord in het kwadraat'

Chemometricus Klaas Faber

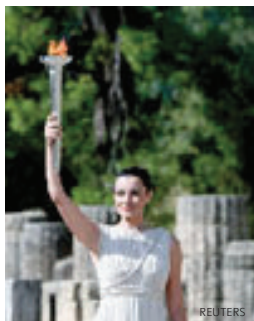
kwadraat. Wat er nu gaat gebeuren? Dat hangt af van de zaak Pechstein en de nasleep ervan. Ik heb haar advocaat ingelicht, ik hoop dat hij het aan de kaak stelt. Is het niet bij het CAS,

dan wel bij de burgerrechter. Weet je, de ISU overspeelt haar hand, er dreigt een crisis. Het is wachten tot de ISU aan de schandpaal wordt genageld.'

Volgens Harm Kuipers, lid van de medische commissie van de ISU, valt het allemaal wel mee. 'Er is door statistici naar de bezwaren van Faber gekeken. Ze waren niet onder de indruk. Het ligt genuanceerder dan hij beweert. Hoe, dat kan ik niet uitleggen. Ik ben ook geen statisticus. Hoe zeker het is dat de abnormale bloedwaarden van Pechstein aan doping te wijten zijn? Dat is aan het CAS.' ●

Rummenigge MEER DRUK OP BAYERN

Karl-Heinz Rummenigge heeft na de 2-1 nederlaag van Bayern München in de Champions League bij Bordeaux zijn ploeg hevig bekritiseerd en snel succes geëist. 'De ploeg zal dit direct recht moeten zetten', sprak de voorzitter van de door Louis van Gaal getrainde Duitse voetbalclub. Rummenigge had de spelersgroep kort na het duel toegesproken. 'Ik wil jullie dringend aanraden op een andere manier te gaan voetballen.'

Olympische Spelen VLAM IS OP WEG NAAR CANADA

De olympische vlam is op weg naar Vancouver. Met het ontsteken van de fakkel is gisteren in het oude Olympia een estafette begonnen van acht dagen die eindigt in Athene. Daar wordt de vlam overhandigd aan het organisatiecomité van de Winterspelen van Vancouver. Het was voor het eerst sinds vier Winterspelen dat de zon een handje hielp bij het ontsteken van de vlam. Bewolking maakte dat telkens onmogelijk waardoor steeds een reservevlam moest worden gebruikt. Op 30 oktober wordt de esta-

fette voortgezet in Canada waar tot de dag van het begin van de Spelen, 12 februari, met de vlam 45.000 kilometer wordt afgelegd. 'Tot 12 februari zal de vlam meer dan 1.030 gemeenschappen hebben bezocht, 119 inheemse zegeningen hebben ondergaan, drie oceanen hebben aangehaakt en zijn gedragen door een variëteit aan Canadezen die alle leeftijden, culturen, religies en taalgebieden vertegenwoordigen', vertelde John Furlong, baas van het organisatiecomité van Vancouver.

Marathonschaatsen LAPJE STOF VOOR DSB

Het marathonpeloton kan aan de slag met naald en draad. De schaatsers krijgen de komende dagen allemaal een pakketje van de KNSB in de brievenbus. De inhoud is een strookje stof van 40 vierkante centimeter. Het lapje, in de bondskleuren geel, wit en blauw, moet over de beenreclame van DSB Bank worden genaaid. De failliete bank was de hoofdsponsor van de marathoncompetitie.

Beckham-condoom
Nu te koop in een museum in Madrid: een condoom met een slapende David Beckham erop. Er zijn ook rubberpjes met Rubens, Rodin en Bernini erop.

Kogelvrije vesten
De spelers van het Duitse elftal is geadviseerd om kogelvrije vesten te dragen als ze tijdens het WK buiten het hotel willen komen.

Feyenoord verslaat Barcelona
Uitkomst van de verkiezing beste terreinrecht van Europa: 1. Real Madrid, 2. Arsenal, 3. Feyenoord, 4. Barcelona, 5. Liverpool.